

Ontwikkelgesprek (vrijdag 4 oktober 2019, 15:00-16:00)

1. Zwaarte en focus premasters

De premasters worden door alle studenten zwaar gevonden (standaard 2): onze afgestudeerden benoemen de premasters dikwijls zelfs als het zwaarste deel van hun opleiding. Het schakelprogramma wordt nu met name gebruikt om de kennis over formele methoden en wiskunde/logica van de (hbo-)student bij te spijkeren. Het schakelprogramma is daarom met name gericht op inhoudelijke Informaticakennis (op wo-bachelorniveau) en bijvoorbeeld minder op het aanleren van academische vaardigheden (daar wordt in de opleiding zelf aan gewerkt). Is deze keuze volgens de commissie terecht? Ziet de commissie mogelijkheden om het schakelprogramma te verlichten? Zou dit wenselijk zijn?

De commissie is van oordeel dat het niet verstandig is om een eventuele verlichting van het schakelprogramma te zoeken in een reductie van het vakinhoudelijk aanbod. De kennis en vaardigheden die in het schakelprogramma worden aangereikt, worden nodig geacht om de master te kunnen doorlopen. Op basis van de prerequisitelijst per vak zou kunnen worden bezien of verdere personalisering van het premastertraject mogelijk is.

De zwaarte van het premasterprogramma is niet toe te wijzen aan een of meer specifieke vakken. Deze wordt veeleer veroorzaakt door het veronderstelde tempo en de zelfdiscipline die de aanbestedingsvorm van de OU met zich meebrengt. De commissie suggereert dan ook de kennismaking met het OU-onderwijs, i.c. online activerend onderwijs, los te koppelen van de premaster. Het proefstuderen, dat nu als pilot voor enkele OU-opleidingen wordt ontwikkeld, zou daarvoor een goede oplossing kunnen zijn. Verder zou bekeken kunnen worden of de leerstof over een langere periode kan worden verspreid en in overzienbare segmenten kan worden aangeboden. Ook kunnen vormen van samenwerking tussen studenten motivatieversterkend werken.

2. Brede master versus scherpe focus

De Master Software Engineering (60 EC) heeft een scherpe focus, daar waar de Master Computer Science (120 EC) een breder programma biedt (zie standaard 1). De OU overweegt om te starten met een AI-master van 60 EC om tegemoet te komen aan de groter wordende opleidingsbehoefte op dat gebied. In hoeverre moeten de (60 EC) programma's hun scherpe focus behouden? Welke ruimte is er om binnen de programma's keuzeblokken te introduceren?

De commissie acht het ontwikkelen van een masteropleiding Artificial Intelligence een goede keuze. Daarmee zou ook het aanbod aan keuzevakken bij Software engineering en Computer Science kunnen worden uitgebreid. Ook een tweejarige masteropleiding, bestaande uit een combinatie van Artificial Intelligence en Software Engineering, is het overwegen waard. Deze opleiding zou ook een grotere researchcomponent kunnen hebben. Een tweejarige master acht de commissie per definitie een onderzoeksmaster.

De commissie zou het betreuren als het aanbieden van een eenjarige masteropleiding AI ten koste zou gaan van de instroom in een toekomstige tweejarige master, al begrijpt zij dat belangstelling en praktische bruikbaarheid voor de studenten criteria zijn die tot de keuze voor een eenjarige master kunnen leiden.

3. Versterken van minoren en ontlasten van docentbegeleiding in Nederland en Vlaanderen

In Bacheloropleidingen is het gebruikelijk om minoren te volgen als invulling van de vrije ruimte (vaak 30 EC). De opleiding Informatica biedt op dit moment 3 minoren van ieder 15 EC, te weten Informatiesystemen, Logica en wiskunde, en Programmeren. OU studenten kunnen dan 2 minoren afnemen van andere OU opleidingen, of minoren inbrengen van andere universiteiten. Andersom kunnen OU minoren ook worden gevolgd door studenten van andere universiteiten. Het uitwisselen van minoren kan leiden tot een verlaging van de werkdruk bij docenten.

Wat kan de OU doen om de minoren meer onder de aandacht te brengen van de Informatica vakgroepen en studenten van andere universiteiten? Heeft de commissie tips voor het samenstellen van minoren op basis van de cursussen in het huidige curriculum? Of heeft de commissie een voorstel voor een nog te vormen minor door het ontwikkelen van een nieuwe cursus die ontbreekt in het curriculum?

De vraag, zoals hierboven geformuleerd is tweeledig. In de eerste plaats gaat het om minoren op het gebied van informatica die kunnen worden aangeboden aan studenten van andere opleidingen, zowel intern binnen de OU, als aan studenten van andere universiteiten in de vorm van aanschuifonderwijs. De tweede toepassing die wordt genoemd betreft de inzet binnen opleidingen informatica van andere instellingen voor hoger onderwijs.

Voor wat betreft de eerste toepassing merkt de commissie op dat de onderwerpen weinig concurrerend zijn met het aanbod van de andere opleidingen informatica in het land. De externe afzetmogelijkheden zijn daardoor beperkt. Intern ligt dat uiteraard anders. Wel biedt het aanbieden van de minoren de OU de gelegenheid om zich te positioneren tussen het aanbieden van vakken en het aanbieden van hele academische opleidingen. Dit laatste betreft met name de gerichtheid op een markt buiten de universiteiten. Als het volgen van een blok van 15 EC leidt tot concrete resultaten is er een grote markt. De commissie adviseert in dit verband ook Engelstalige versies van de cursussen te ontwikkelen.

Het aanbieden van minoren aan andere opleidingen Informatica vindt de commissie weinig kansrijk. Ook hier geldt dat de onderwerpen in vrijwel alle curricula Informatica aan de orde komen. Overleg met andere universiteiten zou zich dan ook veeleer moeten richten op doelmatigheidsoverwegingen. Bij cursussen met veel studenten zou een vorm van begeleide zelfstudie tot werkdrukvermindering voor de docenten kunnen leiden. Daarvoor zouden de OU-minoren zich goed lenen.

Overleg met andere opleidingen in het land is uiteraard altijd zinvol. Samenwerking en uitwisseling zijn belangrijk voor de kwaliteit en de omvang van het onderwijsaanbod.

De commissie oppert tot slot de mogelijkheid om te onderzoeken of de pre-master van de OU kan worden aangeboden aan andere universiteiten.

4. Meerwaarde onderwijsvorm

In hoeverre vindt de commissie de onderwijsvorm van de OU (activerend onlineonderwijs in deeltijd gericht op studenten die naast hun studie werkzaam zijn in de ICT) een meerwaarde voor een opleiding Informatica?

De commissie constateert dat de studenten enthousiast zijn en acht daarmee de vraag beantwoord. Wel wijst de commissie erop dat het online onderwijs nog versterkt kan worden door meer implementatie van analytics en business intelligence. Gebruik van actuele middelen en moderne tools kunnen de leeromgeving verder verrijken, bijvoorbeeld waar het gaat om feedback en individualisering. De commissie adviseert de vakgroep om meer gebruik te maken van learning analytics. Op instellingsniveau worden daarvoor op dit moment de tools ontwikkeld.

Tot slot wijst de commissie nogmaals op de voordelen van samenwerking met een of meer opleidingen van andere universiteiten. Dat zou hybride vormen van onderwijs mogelijk kunnen maken.